

SPOLNA USMERJENOST IN SPOL

Ali so lahko fantom všeč punčkaste stvari in puncam fantovske?

KLJUČNE BESEDE

stereotipi | podpora | edinstvenost

Obstaja prepričanje, da so nekatere stvari namenjene samo fantom in druge samo dekletom. Toda, ali veš kaj? To je **stereotip**. Stereotip je neresnično ali preveč poenostavljeno in razširjeno prepričanje o nečem. Pravzaprav je lahko vsakomur všeč, kar si želi, ne glede na spol.

Če si fant in bi lahko tvoje interese in hobije označili za „dekliske“, ker so to na primer ličenje, moda, kuhanje, šivanje, nakupovanje, ne spreminjaj tega zaradi strahu pred posmehom drugih! Nobeno pravilo ne določa, da samo zaradi svojega spola, v teh stvareh ne smeš uživati.

Prav tako ti nihče ne sme govoriti, da je narobe, če si punca, ki ima rada stvari, ki jih ljudje označujejo kot „fantovske“, kot so videoigre, nekateri športi, avtomobili ali popravila! Nikomur ne škoduješ, ko se ukvarjaš s tem, kar imaš rad_a in to, kar rad_a počneš, ne bi smelo biti omejeno s tvojim spolom.

Rušenje teh stereotipov ni ključnega pomena le za našo osebno rast in samoizražanje, temveč tudi za ustvarjanje **bolj odprte družbe za vse**.

Stereotipi o tem, kako naj bi se fantje in punce obnašali in kaj naj bi jim bilo všeč (temu se reče tudi **spolne norme ali vloge**), imajo globoke zgodovinske korenine, zato so v današnji družbi še vedno prisotni. Tradicionalno so bili določeni hobiji, dejavnosti in celo barve pripisani bodisi dečkom bodisi deklicam, kar je **ustvarilo ozko polje, kako naj bi se ljudje obnašali** zgolj na podlagi njihovega spola.

Tovrstni stereotipi lahko negativno vplivajo na osebni razvoj tako mladih žensk kot moških in te lahko celo odvrnejo od tega, da bi sledil svoji resnični identiteti.

Pri dečkih lahko pritisk, ki jih sili, da se prilagodijo tradicionalno moškim interesom, prepreči, da bi raziskovali ustvarjalne dejavnosti ali dejavnosti povezano z nego in vzgojo. Po drugi strani pa se dekleta, ki se zanimajo za dejavnosti, označene kot „fantovske“, lahko soočajo z obsojanjem in neodobravanjem.

Tukaj je nekaj načinov, kako se lahko zoperstavimo tem škodljivim stereotipom:

- **Spodbujanje “vključujočega” jezika**

Pri opisovanju vedenja ali interesov uporabljaj besede, s katerimi se izogneš označevanju nečesa kot „dekliškega“ ali „fantovskega“ in namesto tega uporabljaj pridevnike kot so: „ustvarjalen“, „navdihujoč“, „zapleten“ itd.

- **Izobrazí se**

Ostani informiran_a o vprašanih spola, stereotipih in njihovem vplivu na ljudi. Beri knjige, članke in si oglej dokumentarne filme, ki obravnavajo različne ideje o spolu.

- **Kritično analiziraj medijske vsebine**

Zastarele stereotipe lahko pogosto opazimo v filmih, televizijskih oddajah, oglasih in na družbenih medijih. Prepoznaj in razpravljaj o upodobitvah, ki poskušajo mlade ženske in moške preprosto umestiti v določen okvir.

- **Bodi ti in podpri ostale**

Rušenje stereotipov se začne odznotraj, zato bodi zvest_a sebi in bodi zaveznik_ca prijateljem, ki imajo interese, ki niso v skladu s spolno pripisanimi vlogami.

Osvoboditev od stereotipov je potovanje, ampak prav vsi lahko prispevamo k bolj strpni družbi. Praznujmo dejstvo, da je lahko tako puncam kot fantom všeč karkoli – sprejmimo idejo, da smo vsi čudoviti in edinstveni.

**SPOLNA USMERJENOST
IN SPOL**

